

Aan
de gemeenteraad

Datum 15 juli 2025
Zaaknummer 2025-0069919
Betreft Voortgangsrapportage tegemoetkoming Parkeren in het Biesboschgebied

Vergadering van
Portefeuillehouder: Tanja de Jonge
Begrotingsprogramma Levendig, Leefbaar en Veilig Dordrecht
Kernteam/Opgave: Publieksaccommodaties - Biesboschcentrum Dordrecht
Auteur: Seref Coskun
E-mail: s.coskun@dordrecht.nl
Verantwoordelijke: Sanne Schippers
Openbaar: Ja

Raadsinformatiebrief

Wat is de aanleiding om deze informatie kenbaar te maken?

In het politiek akkoord 2022–2026 is opgenomen dat het Biesboschcentrum een kwaliteitsimpuls verdient en dat voor de financiering hiervan ook naar vormen van betaald parkeren gekeken gaat worden.

In dit kader hebben wij onderzocht of, en zo ja op welke wijze, het mogelijk is om een vorm van betaald parkeren in te voeren. In deze raadsinformatiebrief informeren wij u over de uitkomsten van dit onderzoek en het daaropvolgende besluit.

Wat is de te delen informatie?

Onze conclusie is dat het invoeren van betaald parkeren in het gebied rondom het Biesboschcentrum geen reële optie is. Dit betekent ook dat de opdracht uit het politiek akkoord op dit punt niet kan worden gerealiseerd. Hieronder lichten wij toe hoe wij tot deze conclusie zijn gekomen.

Onderzoek parkeerregulering

Om een financiële bijdrage van bezoekers te kunnen vragen, moet er een vorm van parkeerregulering worden ingevoerd. In het uitgevoerde onderzoek zijn de mogelijkheden hiervoor in kaart gebracht, waarbij gekeken is naar de effecten van het invoeren van betaald parkeren, de juridische haalbaarheid, en de financiële consequenties van verschillende varianten.

Twee hoofdopties zijn onderzocht:

- heffing van parkeerbelasting (gereguleerd straatparkeren);
- privatisering van parkeerterreinen via een slagboominstallatie.

Binnen deze opties zijn diverse varianten onderzocht. Deze blijken uiteindelijk niet uitvoerbaar: ze zijn financieel onrendabel, juridisch onhoudbaar en/of hebben een negatieve effecten op de omgeving en verkeersveiligheid.

Variant gedeeltelijke afsluiting van de toegangsweg via een slagboom

De meest kansrijke variant, namelijk de variant waarbij de toegangsweg gedeeltelijk wordt afgesloten via een slagboom, hebben we nader onderzocht. Maar ook deze kent te veel bezwaren:

- De toegangsweg is een openbare weg; deze moet eerst formeel worden onttrokken aan de openbaarheid, waarvoor een zwaarwegend publiek belang vereist is (zoals verkeersveiligheid of natuurbescherming). Het louter genereren van inkomsten wordt juridisch niet als geldig motief gezien;
- De juridische procedure tot onttrekking is langlopend en kent een groot risico op bezwaar en beroep van betrokkenen;
- De slagboom zou het doorgaand verkeer, bewoners en ondernemers beperken, wat vraagt om het afsluiten van juridische overeenkomsten (bijvoorbeeld rechten van overpad);
- Bezoekers hebben uitwijkmogelijkheden in de directe omgeving (gratis alternatieve parkeerplaatsen), waardoor het betalingsbereidheid en naleving onder druk zet;
- Vergelijkbare gebieden met betaald parkeren bevinden zich meestal op eigen terrein (zoals eigendom van stichtingen) of binnen al bestaand gereguleerd gebied.

Uit financieel oogpunt is gebleken dat de benodigde investeringen (slagboom, infrastructuur, beheer) op redelijke termijn kunnen worden terugverdiend. Andere varianten (zoals het herinrichten van bermen of het afsluiten van afzonderlijke parkeerterreinen) zijn financieel niet rendabel en kennen bovendien ruimtelijke, ecologische en juridische bezwaren.

Juridische haalbaarheid

Het onttrekken van wegen aan de openbaarheid is juridisch mogelijk, maar het risico op een succesvolle beroepsprocedure bij de bestuursrechter is reëel als het enige motief financiële compensatie betreft. Een besluit tot onttrekking moet zwaar gemotiveerd zijn en aantoonbaar bijdragen aan publieke doelen, zoals verkeersveiligheid of natuurbescherming. Zonder een robuust juridisch fundament is het niet verantwoord om in deze variant te investeren.

Naar aanleiding van het adviesrapport is onderzocht of het juridisch kader van het plaatsen van een slagboominstallatie klopt, en of er aanvullende aandachtspunten zijn. Het JKC bevestigt dat het onttrekken van een weg aan de openbaarheid een zorgvuldige afweging van alle betrokken belangen vereist. Het belang van de gemeente ligt in de parkeerheffing en het afgeleide belang van instandhouding van publieke voorzieningen in het gebied. Tegenover dit belang staan de belangen van eigenaren en gebruikers achter de slagboom, recreanten en het vrije gebruik van natuurgebieden.

De bevoegdheid tot onttrekking ligt bij de gemeenteraad. De gronden hiervoor dienen zuiver te zijn en een aantoonbaar publiek belang dienen. Als het enige doel van de onttrekking het realiseren van een financiële opbrengst is, bestaat het risico dat dit wordt aangemerkt als oneigenlijk gebruik van bevoegdheden. De rechtspraak geeft hier geen eenduidig oordeel over, waardoor juridische onzekerheid blijft bestaan. Een besluit tot onttrekking moet daarom zeer zorgvuldig worden onderbouwd en gemotiveerd.

Het is goed om te weten dat een onttrekkingsbesluit kan worden aangevochten door belanghebbenden, zoals bewoners, ondernemers en bezoekers, op basis van strijdigheid met het algemeen belang of het ontbreken van een voldoende publiek doel. De kans dat een dergelijk besluit standhoudt bij de rechter is gering wanneer het financiële motief centraal staat. Daarmee zou de gemeente mogelijk blootstaan aan langdurige juridische procedures met onzekere uitkomst.

Daarbij speelt nadrukkelijk mee dat in andere Nederlandse natuurgebieden waar wél sprake is van betaald parkeren, de situatie fundamenteel verschilt. In die gevallen is er óf sprake van particulier eigendom (bijvoorbeeld een stichting zoals bij de Hoge Veluwe), óf van gebieden die al binnen bestaand gemeentelijk gereguleerd parkeergebied vallen. In het geval van het Biesboschgebied is er sprake van openbare wegen in een natuurlijk buitengebied met gemengd gebruik (recreatie, horeca, bewoners), waarbij het afsluiten en heffen van parkeergelden niet zomaar mogelijk is zonder strijdigheid met het openbaar karakter en het gelijkheidsbeginsel.

Tenslotte moet transparant en aantoonbaar zijn dat eventuele opbrengsten ten goede komen aan het gehele gebied en het publieke belang. Opbrengsten mogen niet specifiek bestemd worden voor één organisatie of om reguliere publieke kosten te dekken. Op basis van het uitgevoerde onderzoek en het juridisch advies, concludeert het college dat het invoeren van betaald parkeren in het gebied op dit moment niet reëel is.

Hoe verder na deze raadsinformatiebrief?

Op het Biesboschcentrum ligt een taakstelling van € 670.000, -. Zoals in de Perspectiefnota 2026 benoemd, wordt deze taakstelling deels ingevuld vanuit de exploitatie maar een restant van € 570.000,- in 2025, aflopend naar € 470.000,- vanaf 2027, maakt deel uit van een bredere opgave voor het gehele gebied de Biesbosch. Het College blijft inzetten op het verkennen van alternatieve oplossingsrichtingen die bijdragen aan een duurzame exploitatie van het gehele gebied, waarbij samenwerking met gebiedspartners, investeringen in voorzieningen en heroriëntatie van bestaande budgetten tot de mogelijkheden behoren. Hiervoor is er een bestuurlijke opdracht uitgezet waarbij we tevens de haalbaarheid van deze bredere opgave onderzoeken. Mogelijke oplossingsrichtingen, waaronder het invoeren van betaald parkeren, worden daarbij integraal verkend.

Welke kosten zijn verbonden aan het proces?

Er zijn geen kosten verbonden aan dit proces.

Het college van Burgemeester en Wethouders

secretaris

burgemeester